

Informatika az egészségügyben: e-Egészségügy

Interjú Kovács Kálmán informatikai és hírközlési miniszterrel

Az utóbbi években komoly, kormány szintű törekvés látható abban a vonatkozásban, hogy hazánk relatív elmaradottságát az információs technológiák alkalmazásában felszámoljuk. A központi erőfeszítések felgyorsítják az általános célú informatikai infrastruktúra kiépülését. Nyilvánvaló, hogy a folyamatban lévő fejlesztések az egészségügyi ellátás, vagy a megelőzés területén is új, kedvező hátteret teremtenek a fejlődéshez. A munka- és költségigényes alkalmazás-specifikus szoftver és hardver elemek előteremtése/kifejlesztése nem kerülhető meg, sőt, az egészségügyi informatika területén jogi, szervezeti változások is szükségesek a modernizálás végrehajtásához.

Kovács Kálmán miniszter urat a korszerű e-Egészségügy általános kereteinek kialakításával kapcsolatban kérdeztük. Kíváncsiak voltunk arra is, hogy az IHM által vezényelt / koordinált modernizációs folyamat finanszírozása az egészségügyi ágazat esetében miként oszlik meg az IHM és az ESZCSM között.

Az egészségügynek a Kormány információs társadalommal kapcsolatos stratégiájában kiemelt a szerepe. Az egészségügyi ágazatban jelenleg nincsenek központilag finanszírozott informatikai projektek. Kérjük tájékoztatását, hogy az egészségügyi informatikában, milyen központi támogatásokra, erőforrásokra számíthatunk?

A kormány az elmúlt héten fogadta el a Magyar Információs Társadalom Stratégiát (MITS), amely 19 központi, kiemelt programjának egyike az egészségügy „elektronikus” modernizációja.

Az ESZCSM stratégiájának (MITSesz) előkészítése és kidolgozása, az egészségügy modernizációjáról szóló program informatikai feltételeinek kimunkálása az IHM támogatásával készült el. Az IHM társfinanszírozóként támogatja a „központi kiemelt” programokat valamennyi, így az egészségügyi és szociális ágazat területén is. Ezen felül a tárca kormányzati szinten megteremti az elektronizált közszolgáltatás számos előfeltételét, mint amilyen például:

- a közháló: a népegészségügyi program támogatása, a szélessávú internetes használat elterjesztése, az egészségügyi, egészségbiztosítási menedzsment telekommunikációs feltételeinek biztosítása;
- az intelligens kártya, az informatikai biztonság, a digitális

alírási részstratégiák kidolgozása valamint az e-kormányzati alkalmazásokat előkészítő technikai feltételrendszer kimunkálása: a betegkövetést és a korszerű egészségügyi finanszírozási rendszert és nem utolsósorban az Európai Egészségbiztosítási Kártya bevezetését elősegítő egészségügyi kártya alkalmazási feltételeit készíti elő.

A tárca támogatja az ESzCsM különböző portálok kialakítására irányuló törekvését. Ez minőségi változást jelent, hisz az így létrejövő, különböző tartalmú portálok a zártkörű szakmai tájékoztatáson kívül a lakosság tájékoztatását is szolgálják. Ez a kezdet egy folyamatnak, amely az egészségügyi szféra (intézmények, szolgáltatások) és a lakosság közötti kommunikáció kialakulását eredményezi. Az alapszintű szolgáltatásokat nyújtó portálok a jövő év első felében készülnek el.

Az ez évi együttműködés keretében az IHM olyan ágazati tartalomfejlesztéseket is támogat, mint a fogalomtárak, az e-egészségügyi szabványok alkalmazásának előkészítése.

Az EU csatlakozás kapcsán kialakulnak az európaihoz hasonló hazai régiók. Milyen szerepe lesz a beteglátást támogató rendszermegoldásoknak az európaihoz hasonló hazai régiók kialakulása után a regionális informatikai rendszerekben?

A közigazgatási értelemben vett régiók kialakulása hosszú folyamat, így a regionális elvárások is nehezebben fogalmazódnak meg. Tudjuk és tapasztaljuk, hogy a kialakított statisztikai régiók között nagyok az infrastrukturális különbségek. Ezeket a különbségeket az IHM számos pályázatával, projektjével igyekszik csökkenteni, általában javítva a regionális fejlesztések feltételeit. Ez ad lehetőséget a beteg-háziorvos-kórház relációkban a kommunikáció javítására.

Az IHM – ESZCSM együttműködési megállapodás keretében ebben az évben az IHM konkrét támogatást nyújt az egészségügyi regionális mintarendszerek bevezetéséhez, az EU6fp – IST projektek megalapozásához.

A regionális ellátást, tájékoztatást segíti természetesen az előbb említett portálok megjelenése is.

A kutatás-fejlesztési támogatások keretében több régióban is rendkívül színvonalas munka folyik a képfeldolgozó

mintarendszerek kialakítása területén. E technológia elterjesztésére az IHM és az ESZCSM közösen keresi a megoldást.

Milyen lehetőségeket biztosít a Minisztérium, hogy a kórházak és rendelőintézetek a versenyszférában megszokott, informatikai infrastruktúrával és számítógépes rendszerrel rendelkezzenek?

Az IHM az innovációt elősegítő K+F pályázatok kiírásával és menedzselésével (lásd: ITEM pályázatok) közvetve támogat minden, az ún. orvosi munkahelyek (az orvos – beteg találkozások színhelyei) információs és kommunikációs technológiai (IKT) feltételeit javító kezdeményezést. Ez megfelel az EU eHealth programjában megfogalmazott „best practice” rendezőelvnek is.

Magyarországon az informatika egészségügyi hasznosításával kapcsolatos kutatások meghatározó része idáig az OM, az EU IST és újabban az IHM forrásaira támaszkodva történt. Ezen projektek jórészt működő mintarendszerek kialakítását tűzték ki célul, de alig valósul meg az eljárások szélesebb körű elterjesztése. Mindezek fényében a kormányzat milyen támogatásokban kívánja részesíteni a hazai egészségügyi, orvosi informatikai kutatási – fejlesztési programokat?

A pályázati úton elnyert támogatásokkal kifejlesztett mintarendszerek elterjesztése az egészségügy területén nem az IHM feladata, hanem a szaktárca kompetenciájába tartozik. Mindezek ellenére az IHM a fenti kezdeményezéssel az egészségügyi és szociális informatika irányában szándékozik kezdeményező készségét kifejezni, és támogatni kívánja a K+F projektek eredményeinek szélesebb körű terjesztését, és az innovációt elősegítő hasznosítását (eurokonform projektkövető monitoring rendszer kidolgozása és működtetése, ún. „innovációs térképek” elkészítése és karbantartása stb.).

A konkrét kutatás-fejlesztési eredményekről igen kedvező képet mutatott a közelmúltban megrendezett XXIII. Centenárium Neumann Kollokvium, ahol a fejlesztők és a közigazgatási szakértők megismerhették a többféle pályázati forrásból támogatott kutatás-fejlesztési irányokat, és az egyes kutatások eredményeit. Az értékelés folyamán megegyezés született arra vonatkozóan, hogy az eredményeket kategorizálni kell a további fejlesztéseket igénylő vagy az alkalmazásba vehető besorolás alapján. Az előbbieket a hagyományos pályázati módszerekkel támogathatók a továbbiakban is, azonban a terjesztés és alkalmazásba vétel feltételeit még ki kell dolgozni. Ebben az IHM is szívesen közreműködik.

NÉVJEGY

Kovács Kálmán, informatikai és hírközlési miniszter

1957. november 20-án született Budapesten. Nős, négy gyermekük van.

1982-ben a Budapesti Műszaki Egyetem gépészmérnöki karán szerez diplomát. Ezután a Vegyterv elektronikai főosztályán dolgozik. 1986-tól a Budapesti Műszaki Egyetem gépészmérnöki karának matematikai tanszékén, 1999-től a matematikai intézetének differenciálegyenletek tanszékén oktat. 1988 és 1995 között az MTA Matematikai Kutatóintézetének külső munkatársa. 1990 és 1994 között a Fővárosi Közgyűlés tagja, 1991-től az SZDSZ frakcióvezetője. 1990-től a Közgyűlés Gazdasági bi-

zottságának tagja, 1991-től a Média bizottság elnöke. 1991 és 1997 között a Vállalkozás 2000 Alapítvány kuratóriumának elnöke. 1994 és 1998 között a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium politikai államtitkára. 1995 és 1998 között a Magyar Űrkutatási Tanács elnöke, a Magyar-Szlovén Vízügyi Bizottság elnöke, és a Nemzeti Informatikai Stratégia előkészítő bizottságának tagja. 1998-ban és 2002-ben az SZDSZ országos listáján választják országgyűlési képviselővé. 1998-tól az Országgyűlés gazdasági bizottság alelnöke, az infrastruktúra és informatikai albizottság tagja, 1999-től az SZDSZ parlamenti frakciójának helyettes vezetője. 2002. május 27-től informatikai és hírközlési miniszter.

zottságának tagja, 1991-től a Média bizottság elnöke. 1991 és 1997 között a Vállalkozás 2000 Alapítvány kuratóriumának elnöke.

1994 és 1998 között a Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium politikai államtitkára. 1995 és 1998 között a Magyar Űrkutatási Tanács elnöke, a Magyar-Szlovén Vízügyi Bizottság elnöke, és a Nemzeti Informatikai Stratégia előkészítő bizottságának tagja.

1998-ban és 2002-ben az SZDSZ országos listáján választják országgyűlési képviselővé. 1998-tól az Országgyűlés gazdasági bizottság alelnöke, az infrastruktúra és informatikai albizottság tagja, 1999-től az SZDSZ parlamenti frakciójának helyettes vezetője.

2002. május 27-től informatikai és hírközlési miniszter.